

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ പഞ്ചമസ്കന്ധേ പഞ്ചവിംശോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പഞ്ചമസ്കന്ധേ പഞ്ചവിംശോധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

തസ്യ മൂലദേശേ ത്രിംശദ്യാജനസഹസ്രാന്തര ആസ്തേ
യാ വൈ കലാ ഭഗവതസ്താമസീ സമാഖ്യാതാനന്ത
ഇതി സാത്വതീയാ ദ്രഷ്ടൃദ്യശ്യയോഃ സങ്കർഷണ -
മഹമിത്യഭിമാനലക്ഷണം യം സങ്കർഷണ -
മിത്യാചക്ഷതേ ॥ 1 ॥

യസ്യേദം ക്ഷിതിമണ്ഡലം ഭഗവതോന്മുഖേ
സഹസ്രശിരസ ഏകസ്മിന്നേവ ശീർഷണി ധ്രിയമാണം
സിദ്ധാർഥ ഇവ ലക്ഷ്യതേ ॥ 2 ॥

യസ്യ ഹ വാ ഇദം കാലേനോപസഞ്ജിഹീർഷതോന്മുഖ -
വിരചിതരൂപിരഭ്രമദ്ഭൂവോരന്തരേണ സാങ്കർഷണോ
നാമ രൂദ്ര ഏകാദശവൃഹസ്തർയക്ഷസ്ത്രിശിഖം
ശൂലമുത്തംഭയന്നുദതിഷ്ഠത് ॥ 3 ॥

യസ്യാംഘ്രികമലയുഗലാരൂണവിശദനഖ -
മണിഷണ്ഡമണ്ഡലേഷ്വഹിപതയഃ സഹ
സാത്വതർഷഭൈരേകാന്തഭക്തിയോഗേനാവനമന്തഃ
സ്വവദനാനി പരിസ്ഫുരത്കുണ്ഡലപ്രഭാ -

മണ്ഡിതഗണ്ഡസ്ഥലാൻയതിമനോഹരാണി

പ്രമുദിതമനസഃ ഖലു വിലോകയന്തി || 4 ||

യസ്യൈവ ഹി നാഗരാജകുമാർയ ആശിഷ ആശാസാനാ -

ശ്വാർവംഗവലയവിലസിതവിശദവിപുലധവലസുഭഗ -

രുചിരഭുജരജതസ്തംഭേഷ്വഗുരുചന്ദനകുങ്കുമപങ്കാനു -

ലേപേനാവലിമ്പമാനാസ്തദഭിമർശനോൻമഥിതഹൃദയ -

മകരധ്വജാവേശരുചിരലലിതസ്ഥിതാസ്തദനുരാഗ -

മദമുദിതമദവിഘൂർണിതാരുണകരുണാവലോകനയന -

വദനാരവിന്ദം സുവീഡം കില വിലോകയന്തി || 5 ||

സ ഏവ ഭഗവാനനന്തോന്യന്തഗുണാർണവ ആദിദേവ

ഉപസംഹൃതാമർഷരോഷവേഗോ ലോകാനാം സ്വസ്തയ

ആസ്തേ || 6 ||

ധ്യായമാനഃ സുരാസുരോരഗസിദ്ധഗന്ധർവവിദ്യാധര -

മുനിഗണൈരനവരതമദമുദിതവികൃതവിഹ്വലലോചനഃ

സുലലിതമുഖരികാമൃതേനാപ്യായമാനഃ സ്വപാർഷദ -

വിബുധയുമപതീനപരിച്ഛാന്നരാഗനവതുലസികാമോദ -

മധ്യാസവേന മാദ്യൻമധുകരവ്രാതമധുരഗീതശ്രിയം

വൈജയന്തീം സ്വാം വനമാലാം നീലവാസാ ഏകകുണ്ഡലോ

ഹലകകുദി കൃതസുഭഗസുന്ദരഭുജോ ഭഗവാ -

ൻമാഹേന്ദ്രോ വാരണേന്ദ്ര ഇവ കാഞ്ചനീം കക്ഷാമുദാരലീലോ

ബിഭർതി || 7 ||

യ ഏഷ ഏവമനുശ്രുതോ ധ്യായമാനോ മുമുക്ഷുണാമനാദി -

കാലകർമവാസനാഗ്രഥിതമവിദ്യാമയം ഹൃദയഗ്രന്ഥിം

സത്ത്വരജസ്തമോമയമന്തർഹൃദയം ഗത ആശു നിർഭിനത്തി

തസ്യാനുഭാവാൻ ഭഗവാൻ സ്വായംഭുവോ നാരദഃ സഹ
തുംബുരുണാ സഭായാം ബ്രഹ്മണഃ സംശ്ലോകയാമാസ || 8 ||

ഉത്പത്തിസ്ഥിതിലയഹേതവോഽസ്യ കൽപാഃ
സത്ത്വാദ്യാഃ പ്രകൃതിഗുണാ യദീക്ഷയാഽസൻ |
യദ്രൂപം ധ്രുവമകൃതം യദേകമാത്മൻ
നാനാധാത്കഥമു ഹ വേദ തസ്യ വർത്ത || 9 ||

മൂർതിം നഃ പുരുകൃപയാ ബഭാര സത്ത്വം
സംശുദ്ധം സദസദിദം വിഭാതി യത്ര |
യൽലീലാം മൃഗപതിരാദദ്യേനവദ്യാ -
മാദാതും സ്വജനമനാംസുദാരവീര്യഃ || 10 ||

യന്നാമ ശ്രുതമനുകീർതയേദകസ്ഥാ -
ദാർതോ വാ യദി പതിതഃ പ്രലംഭനാദ്യാ |
ഹന്ത്യംഹഃ സപദി നൃണാമശേഷമന്യം
കം ശേഷാദ്ഭഗവത ആശ്രയേൻമുമുക്ഷുഃ || 11 ||

മൂർധന്യർപിതമണ്ണുവത്സഹസ്രമൂർധ്നോ
ഭുഗോലം സഗിരിസരിത്സമുദ്രസത്ത്വം |
ആനന്ത്യാദനിമിതവിക്രമസ്യ ഭൂമ്നഃ
കോ വീരയാൺയധിഗണയേത്സഹസ്രജിഹ്വഃ || 12 ||

ഏവമ്പ്രഭാവോ ഭഗവാനനന്തോ
ദുരന്തവീര്യോരുഗുണാനുഭാവഃ |
മുലേ രസായാഃ സ്ഥിത ആത്മതന്ത്രോ
യോ ലീലയാ ക്ഷമാം സ്ഥിതയേ ബിഭർതി || 13 ||

ഏതാ ഹ്യേവേഹ നൃഭിരുപഗന്തവ്യാ ഗതയോ യഥാ -
കർമ്മവിനിർമ്മിതാ യഥോപദേശമനുവർണിതാഃ കാമാൻ
കാമയമാനൈഃ || 14 ||

ഏതാവതീർഹി രാജൻ പുംസഃ പ്രവൃത്തിലക്ഷണസ്യ ധർമസ്യ
വിപാകഗതയ ഉച്ചാവചാ വിസദ്യശാ യഥാപ്രശ്നം
വ്യാചഖ്യേ കിമന്യത്കഥയാമ ഇതി || 15 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
പഞ്ചമസ്കന്ധേ ഭൂവിവരവിധ്യുപവർണനം നാമ പഞ്ചവിംശോധ്യായഃ ||